

STANOWISKO
OKRĘGOWEJ RADY LEKARSKIEJ W WARSZAWIE
Z DNIA 28 CZERWCA 2023 ROKU

w sprawie ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw

W związku z przyjęciem przez sejm RP ww. ustawy obniżającej wymagania dla uczelni chcących rozpocząć kształcenie na kierunkach medycznych (druk sejmowy nr 3302), Okręgowa Rada Lekarska w Warszawie wyraża stanowczy sprzeciw dla zaprojektowanych rozwiązań. Postrzegamy je jako budzące wątpliwości natury konstytucyjnej, mogące stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa pacjentów oraz zmierzające do całkowitej destabilizacji systemu kształcenia lekarzy w Polsce. Nieakceptowalnym jest dopuszczenie do kształcenia lekarzy przez uczelnie całkowicie nieprzygotowane do tego procesu, zarówno w odniesieniu do nauczycieli akademickich, jak i bazy klinicznej. Okręgowa Rada Lekarska w Warszawie wyraża obawę, że projekt stanowi jawną formę przyzwolenia na ignorowanie przez Ministerstwo Edukacji i Nauki negatywnych opinii merytorycznych wydawanych przez Państwową Komisję Akredytacyjną (dalej: PKA). W rezultacie, zjawisko przybierze jeszcze bardziej niepokojącą formę powoływania do życia wydziałów, które z założenia nie będą spełniały wymogów PKA i nie będą nawet do tego dążyć.

W procesie legislacyjnym pominięto zarówno konsultacje społeczne, jak i wątpliwości zgłaszane od dłuższego czasu przez środowisko lekarskie (w szczególności Naczelną Izbę Lekarską) i akademickie, w tym Konferencję Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych, której stanowisko w przedmiotowej sprawie wydane w dniu 31 maja 2023 r. Okręgowa Rada Lekarska w Warszawie w pełni popiera. Z punktu widzenia interesu społecznego, podkreślenia wymaga, że proponowane zmiany godzą bezpośrednio w fundamentalne cechy zawodu zaufania publicznego.

UZASADNIENIE

Zawody lekarza i lekarza dentystry należą do tzw. zawodów zaufania publicznego. Zawody te mają pewne szczególne cechy, przez pryzmat których należy patrzeć również na sposób konstruowania systemu kształcenia przyszłych lekarzy i lekarzy dentystry. Charakterystyka zawodów zaufania publicznego doczekała się również orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, którego kompleksowe podsumowanie stanowi wyrok TK z 2 lipca 2007 r., K 41/05, OTK-A 2007, nr 7, poz. 72.

Wskazano w nim, że „zawód zaufania publicznego to zawód polegający na obsłudze osobistych potrzeb ludzkich, wiążący się z przyjmowaniem informacji dotyczących życia osobistego i zorganizowany w sposób uzasadniający przekonanie społecznej o właściwym dla interesów jednostki wykorzystywaniu tych informacji przez świadczących usługi”.

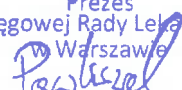
Ponadto, „wykonywanie zawodu zaufania publicznego określane jest dodatkowo normami etyki zawodowej, szczególną treścią ślubowania, tradycją korporacji zawodowej czy szczególnym charakterem wykształcenia wyższego i uzyskanej specjalizacji.” Należy przez to rozumieć, że Trybunał postrzega przygotowanie do wykonywania zawodu jako jeden z podstawowych warunków do jego należytego wykonywania. Ustawodawcę uprawniono do uzależnienia możliwości przyznania prawa wykonywania zawodu zaufania publicznego od spełnienia przez kandydata specyficznych warunków dotyczących np. jego kwalifikacji zawodowych i moralnych, w tym »nieskazitelnego charakteru« i »rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu«.

Zawody zaufania publicznego powinny być wykonywane w sposób społecznie aprobowany i winno towarzyszyć im realne „zaufanie publiczne”. W przywołanym orzeczeniu, powołując się na analizę literatury przedmiotu, przywołano 7 fundamentalnych cech definiujących zawody zaufania

publicznego. W kontekście projektowanych zmian w kształceniu lekarzy przytoczenia wymaga przede wszystkim „występowanie sformalizowanej deontologii zawodowej oraz rekojmia należytego i zgodnego z interesem publicznym wykonywania zawodu, gwarantowana z jednej strony przez wysokie bariery dostępu do wykonywania każdego z zawodów zaufania publicznego, obejmujące nie tylko wymóg ukończenia odpowiedniego szkolenia, lecz również reprezentowanie odpowiedniego poziomu etycznego, z drugiej – sprawowaną w interesie publicznym pieczę organów samorządu zawodowego”. Zawody zaufania publicznego cechuje tym samym *a priori* wysoki próg wejścia w ich struktury oraz selekcja dotycząca osób kwalifikujących się do ich wykonywania na każdym etapie kariery zawodowej. Wobec powyższych rozważań, projektowane rozwiązania należy traktować jako sprzeczne z wypracowywaną przez lata jakością kształcenia na akademickich uczelniach medycznych, a także z interesem społecznym i godzące we wskazane powyżej gwarancje i wartości.

Sekretarz
Okręgowej Rady Lekarskiej
w Warszawie

lek. Marta Moczyłowska

Prezes
Okręgowej Rady Lekarskiej
w Warszawie

lek. Piotr Pawliszak